Dosar nr. 2-1829/23; 2-23176444-24-2-11122023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii
Dispozitivul hotărârii pronunţat public la – 30 aprilie 2024
Hotărârea integrală întocmită la – 09 iulie 2024
30 aprilie 2024 **oraşul Criuleni**

Judecătoria Criuleni, sediul Central
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Bologan Angela
Grefier Leahu Rita
Cu participarea:
Reprezentantul reclamantei av. Munteanu Diana
Reprezentantul pârâtului av. Plotnic Alina
Pârâtului Cernega Victor

a examinat în şedinţă publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocata Munteanu Diana în interesele reclamantei Pîntea Iulia către Cernega Victor, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială Criuleni și Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru-Est, STAS Orhei cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, acordarea dreptului copilului minor de domiciliere peste hotarele țării, modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor judiciare,

c o n s t a t ă:

<u>Argumentele participanţilor la proces:</u>

La 11 decembrie 2023 avocata Munteanu Diana s-a adresat în interesele reclamantei Pîntea Iulia cu cerere de chemare în judecată către Cernega Victor cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, acordarea dreptului copilului minor de domiciliere peste hotarele țării, modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor judiciare.

În susținerea cererii reprezentanta reclamantei a invocat că, reclamanta Pîntea Iulia și pârâtul Cernega Victor s-au aflat în relații de concubinaj, iar din relațiile respective s-a născut copilul minor *****, născută la *****. Prin Hotărârea Judecătoriei Orhei s-a dispus încasarea din contul pârâtului Cernega Victor în beneficiul reclamantei Pîntea Iulia pensie de întreținere a copilului minor comun în mărime de 700,00 lei lunar.

Consideră că suma de 700,00 lei, stabilită de instanța de judecată cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor în anul 2016, la moment ținând cont de inflația ridicată și de majorarea intensă a prețurilor, de vârsta copilului și necesitățile de întreținere a acestuia este una insuficientă a acoperi toate cheltuielile lunare necesare pentru o întreținere

corespunzătoare a unui copil în vârstă de 8 ani. Or, în opinia sa la moment suma de 3000,00 lei, ar fi cuantumul capabil a satisface toate cheltuielile de întreținere a unui minor.

Evidențiază că, obligația de întreținere a copiilor minori de către părinți este o obligație legală, instituită în contul părinților, urmărește scopul legitim de asigurare a unui suport material suficient dezvoltării armonioase a copiilor în cazul în care părinții acestora divorțează sau nu mai sunt în relații în concubinaj. Totodată, accentuează că, obligația de întreținere a unui copil minor nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli bănești lunare, dar implică și o mulțime de alte obligații și activități subsecvente, care apriori nu pot fi enumerate exhaustiv. Indubitabil, aceste subobligații și activități implică timp, efort fizic și psihic. Dacă în timpul căsătoriei și conviețuirii comune, aceste obligații pot fi repartizate echitabil între soți, atunci în cazul desfacerii căsătoriei și lipsei conviețuirii comunei, aceste obligații revin părintelui cu care copilul domiciliază după separarea părinților.

Afirmă că, având în vedere realități economice ale Republicii Moldova și necesitățile ce le implică creșterea unui copil de vârstă fragedă, cuantumul pensiei de întreținere în mărime de 3000,00 lei plătibilă lunar, ar fi una echitabilă nu prezintă o sarcină grea pentru tatăl copilului. Notează că, limita de 3000,00 lei lunar pentru întreținerea unui copil minor se pliază perfect pe cuantumul stabilit de instanțele naționale pentru părinții care (nu) domiciliază În țară și au venituri neregulate sau fluctuabile, ori primesc salariul total sau parțial, în natură, ori nu au un salariu sau alte venituri, urmare, potrivit datele prezentate de către Biroul Național de Statistică atestă că, pentru întreținerea unui copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani este necesară suma minimă de 3440,40 lei. Iar necesitățile unui copil prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de frecventarea școlii, de alimentație la școală, pentru procurarea uniformei școlare și a rechizitelor școlare, cheltuieli necesare creșterii și evoluării psihoemoționale echilibrate a copilului.

Menționează reprezenta reclamantei că, Pîntea Iulia a decis să rămână cu traiul în Germania împreună cu actualul soț și copilul minor, împreună cu toată familia, având la bază principiul integrității relațiilor de familie, acționând în interesul superior al copilului, prin acțiunea depusă se solicită inclusiv și permiterea domicilierii copilului minor peste hotarele R. Moldova, fără acordul tatălui biologic, care refuză să își exprime acordul prin declarație autentificată notarial ca copilul să domicilieze permanent peste hotare, împreună cu mama.

Relevă că, în litigiile cu copiii minori condiția esențială constă în interesul superior al copilului minor, interes ce urmează a fi stabilit prin examinarea tuturor criteriilor consacrate în acest domeniu. Aceste criterii stabilite de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația națională sunt vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copilul minor, precum și al minor față de părinte, grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor de fapt.

Rezultând din cele invocate în cerere de chemare în judecată, solicită reprezentanta reclamantei stabilirea domiciliului copilului minor *****, născută la *****, împreună cu mama Pîntea Iulia, a permite stabilirea domiciliului copilului minor *****, născută la *****, peste hotarele Republicii Moldova, în Germania, la domiciliul mamei, Pîntea Iulia, fără acordul tatălui biologic Cernega Victor, modificarea prin majorare a cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor *****, născută la *****, de la 700,00 lei lunar la 3000,00 lei lunar; încasarea din contul pârâtului Cernega Victor în beneficiul reclamantei a cheltuielilor judiciare.

Temeiuri de drept în susținerea cererii au fost invocate prevederile art. art. 51, 52, 61, 63, 74-76, 101 din Codul Familiei, Legea privind drepturile copilului, Legea privind intrarea și ieșirea din R. Moldova.

Reclamanta Pîntea Iulia fiind citată legal în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, însă a fost reprezentantă în proces de către avocata Munteanu Diana în baza mandatului avocațial anexat la dosar.

Reprezentanta reclamantei, avocata Munteanu Diana prezentă la examinarea cauzei în baza mandatului avocațial din 18 octombrie 2023, în cadrul ședinței judiciare a susținut argumentele expuse în cererea de chemare în judecată pentru motivele de fapt și de drept invocate, solicitând admiterea acțiunii.

Suplimentar, în cadrul ședinței judiciare reprezentanta a explicat că reclamanta Pîntea Iulia și pârâtul Cernega Victor s-au aflat în relații de concubinaj, iar din aceste relații la ***** s-a născut fiica minoră *****. Prin Hotărârea Judecătoriei Orhei din 15 ianuarie 2016 s-a dispus încasarea din contul pârâtului Cernega Victor în beneficiul reclamantei Pîntea Iulia pensie de întreținere a copilului minor comun în cuantum de 700,00 lei lunar. La moment, ținând cont de vârsta copilului, de situația economică din țară, de realitatea necesităților lunare de care are nevoie un copil în vârstă de 9 ani pentru a fi întreținut corespunzător, partea reclamantă consideră că suma de 700,00 lei lunar este insuficientă și incapabilă să satisfacă cerințele de întreținere a copilului.

A relatat că, în prezent copilul minor al părților locuiește împreună cu mama Pîntea Iulia peste hotarele R. Moldova, în Germania, astfel ținând cont de aceste circumstanțe se denotă cu certitudine că suma de 700,00 lei lunar pe care a stabilit-o instanța de judecată cu titlu de pensiei de întreținere este o sumă exagerat de mică în raport cu necesitățile copilului.

Dat fiind faptul că, în anul 2016 când a fost promovată în instanța de judecată cererea de chemare în judecată cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, nu s-a solicitat determinarea domiciliului acestuia, reclamanta Pîntea Iulia a găsit oportun la depunerea prezentei acțiuni să înainteze și pretenția cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor ***** împreună cu mama, ținând cont că este vorba de o fetiță cu vârsta fragedă, că real în tot acest timp de când părțile s-au separat cu traiul a fost și se află în continuare cu traiul în grija mamei și la educația mamei.

Cu referire la cerința cu privire la permiterea stabilirii domiciliului copilului minor *****, născută la *****, peste hotarele Republicii Moldova, în Germania, la domiciliul mamei, Pîntea Iulia, fără acordul tatălui biologic Cernega Victor, a notat că potrivit prevederilor Legii cu privire la intrarea și ieșirea din R. Moldova expres indică faptul că, în cazul care minorul pleacă să domicilieze în străinătate, este necesar consimțământul exprimat prin declarație, al ambilor părinți legalizată notarial.

Susține că, înainte de plecarea copilului peste hotarele țării, reclamanta a încercat să facă legătura cu pârâtul Cernega Victor, însă acesta s-a dovedit a fi plecat din țară, urmare pîrîtul nu a putut fi găsit pentru a i se cere consimțământul nemijlocit pentru plecarea copilului cu traiul permanent în străinătate. Acest fapt se confirmă certificatul eliberat de către notarul Veveriță Cristina la 28.11.2023, prin care s-a solicitat pârâtului Cernega Victor de a se prezenta la biroul notarului pentru a semna acordul copilului minor ***** la stabilirea domiciliului împreună cu mama, în Republica Federală Germania.

A mai menționat că, în prezent reclamanta Pîntea Iulia se află în relații de căsătorie cu

Pîntea Denis, sunt stabiliți cu traiul în Germania împreună cu copilul minor, soțul reclamantei este angajat oficial în câmpul muncii, dispune de un venit lunar stabil, la fel soții Pîntea dispun de spațiu locativ în chirie, iar minora este elevă în clasa a 2-a la Școala primară Lintrof, Buhencamp. Recent în familia Pîntea s-a mai născut un copil, astfel minora locuiește într-o familie integră, copilul se simte bine și dorește în continuare să locuiască împreună cu mama. Mai mult ca atât, anterior, până la plecarea în străinătate, copilul minor al părților a fost lăsat în grija bunicilor de pe mamă, iar când mama a realizat condiții decente pentru copil în afara țării, imediat a luat copilul împreună cu ea.

Din considerentele cele enunțate, reprezentanta reclamantei solicită stabilirea domiciliului copilului minor *****, născută la *****, împreună cu mama Pîntea Iulia, permiterea stabilirii domiciliului copilului minor *****, născută la *****, peste hotarele Republicii Moldova, în Germania, la domiciliul mamei, Pîntea Iulia, fără acordul tatălui biologic Cernega Victor, modificarea prin majorare a cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor *****, născută la *****, de la 700,00 lei lunar la 3000,00 lei lunar, iar în conformitate cu art. 94-96 Cod de procedură civilă, încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor judiciare compuse din: cheltuieli de asistență juridică în sumă de 10000,00 lei, cheltuieli de achitare a taxei de stat la depunerea acțiunii în sumă de 200,00 lei și cheltuieli de citare publică a pârâtului în sumă de 496,00 lei.

Pârâtul Cernega Victor participând la examinarea cauzei, a recunoscut parțial acțiunea, susținând doar pretenția reclamantei cu privire la determinarea domiciliului copilului minor împreună cu mama Pîntea Iulia pe teritoriul R. Moldova. Mai mult, susține că despre existența unei hotărâri judecătorești cu privire la încasarea din contul său în beneficiul reclamantei a pensiei de întreținere a fiicei minore, emise încă la 15 ianuarie 2016, nu a cunoscut, nu a participat la examinarea respective cauze, cu toate că în acea perioadă locuia împreună cu reclamanta și copilul, și se afla în Republica Moldova.

Consideră că pretențiile reclamantei referitor la stabilirea domiciliului copilului în străinătate și modificarea cuantumului pensiei de întreținere sunt neîntemeiate și pasibile de a fi respinse, or el cu regularitate comunică cu fiica prin intermediul telefonului și rețelelor de socializare. Ulterior, după înrăutățirea relațiilor cu reclamanta, ultima îi creează impedimente în comunicarea și întrevederile cu copilul, iar dacă copilul va fi stabilit cu domiciliul în străinătate, atunci relațiile între tată și fiică vor avea de suferit și nu vor putea fi stabilite.

Reprezentanta pârâtului, avocata Plotnic Alina în baza mandatului avocaţial din 22 aprilie 2024, fiind prezentă la examinarea cauzei, a recunoscut parțial pretențiile reclamantei, și anume pârâtul este de acord cu capătul de cerere cu privire la determinarea domiciliului copilului minor împreună cu mama Pîntea Iulia pe teritoriul R. Moldova. Referitor la solicitarea reclamantei ce ține de stabilirea domiciliului copilului minor peste hotarele țării, fără acordul tatălui biologic, pârâtul nu o recunoaște din următoarele considerente. Potrivit legislației naționale, și anume prevederile art. 63 din Codul familiei, acesta stipulează în exclusivitate stabilirea domiciliului copilului minor numai pe teritoriul statului, nu și în afara acestuia. Totodată, ținând cont de art. 58 Codul familiei, conține prevederi despre drepturile și obligațiile părinților care sunt în măsură egală. Urmare, conform art. 1 alin. (4) al Legii cu privire la intrarea și ieșirea din R. Moldova, în cazul care minorul pleacă să domicilieze în străinătate, este necesar consimțământul exprimat prin declarație, al ambilor părinți legalizată notarial, însă la actele cauzei de către partea reclamantă a fost prezentat un certificat de la notar care este data de 28 noiembrie 2023, pe când minora ***** a fost înmatriculată în

instituție școlară în Germania, începând cu data de 05 octombrie 2023. Astfel se constată că, reclamanta împreună cu copilul minor cu mult timp înainte au plecat și s-au stabilit cu traiul în afara țării, și doar ulterior s-a adresat în instanță referitor la permisiunea stabilirii domiciliului minorei în străinătate fără acordul tatălui.

Mai menționează că, copilul minor al părților este mult atașat de tatăl Cernega Victor, comunică și crea să petreacă mai mult timp cu acesta, dar comunicarea lor este restricționată de către mamă, de fiecare dată invocându-se diferite motive și pretexte.

Cu privire la capătul de cerere privind majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, a relatat că, deși reclamanta și pârâtul nu au înregistrat o căsătorie oficială, dânșii au locuit împreună, fiind în relații de concubinaj timp de 11 ani, au dus viață conjugală și gospodărie comună, în timpul conlocuirii au procurat o locuință, iar din relațiile menționate s-a născut un copil. Aproximativ de doi ani aceste relații s-u întrerupt, iar abia în anul 2024 pârâtul a luat cunoștință de spre existența Hotărârii Judecătoriei Orhei cu privire la încasarea pensiei de întreținere, despre care până la acest moment nu a știut. Urmare, susține că până acum 2 ani de zile, el cu Pîntea Iulia au trăit împreună, au crescut și educat fiica, fiind tăinuit de reclamantă despre existența unui act de judecătoresc privind încasarea pensiei de întreținere.

În şedinţa de judecată ***reprezentantul intervenientului accesoriu, Direcţia Generală Asistenţă Socială Dubăsari*** nu s-a prezentat, fiind înștiințat despre locul, data și ora examinării cauzei, ulterior a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f. d.42), prezentând la actele cauzei avizul-concluzie al autorității tutelare cu referire la stabilirea domiciliului copilului minor al părților (f. d. 42).

Reprezentantul intervenientului accesoriu, Direcției Generale Asistență Socială Orhei în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, fiind legal înștiințat despre locul, data și ora examinării cauzei, însă prin cererea depusă de 29 februarie 2024 a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f. d. 40), prezentând prin intermediul cancelariei instanței nota informativă privind imposibilitatea evaluării condițiilor de trai ale reclamantei.

<u>Aprecierea instanţei:</u>

Audiind explicaţiile participanţilor la proces, apreciind pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele prezentate, administrându-le pertinenţa şi temeinicia prin prisma legislaţiei ce guvernează raportul juridic litigios, instanţa de judecată consideră necesar să admită parţial cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.

Conform art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă,

nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 240 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Potrivit art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, în motivare se indică circumstanţele pricinii, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

După cum rezultă din materialele cauzei, părțile Cernega Victor și Pîntea Iulia s-au aflat în relații de concubinaj în urma cărora s-a născut copilul *****, a.n. 14.05.2015, confirmat prin certificatul de naștere seria/nr. ***** din 16 mai 2015, se atestă că la rubrica părinți ai copilului „mama” este Pîntea Iulia, iar la rubrica „tata” este indicat Cernega Victor (f. d. 15).

Prin Hotărârea Judecătoriei Orhei din 15 ianuarie 2016 s-a dispus încasarea de la pârâtul Cernega Victor în beneficiul reclamantei Pîntea Iulia a pensiei pentru întreţinerea copilului minor *****, născută *****, în mărime de 700,00 lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată 15 octombrie 2015 și până la atingerea majoratului copilului (f. d. 17).

Din explicaţiile părţilor date în cadrul şedinţei de judecată, rezultă că copilul minor al părților Pîntea Iulia și Cernega Victor, după separarea părinților și până în prezent se află la domiciliul mamei Pîntea Iulia, urmare - minora locuiește la domiciliul mamei, fiind la educația și întreținerea acesteia.

Cu referire la pretențiile reclamantei Pîntea Iulia către Cernega Victor cu privire la determinarea domiciliului copilului minor și acordarea dreptului copilului minor de domiciliere în străinătate.

Potrivit art. 53 alin. (1) Codul familiei, copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime.

Conform art. 62 alin. (1) Codul familiei, drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului.

În temeiul art. 63 Codul familiei, în cazul când părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. Dacă un atare acord lipseşte, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa judecătorească, ţinându-se cont de interesele şi părerea copilului (dacă acesta a atins vârsta de 10 ani). În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vârsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi.

Instanţa de judecată reţine că, la stabilirea domiciliului copiilor minori este necesar de ţinut cont de circumstanţele cauzei, în raport cu prevederile art. 51 alin. (2), (3) Codul

familiei, potrivit căruia fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija de lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor când aceasta contravine intereselor copilului; copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţii intelectuale, la libertatea gândirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.

Instanţa de judecată menţionează, că principiul interesului superior al copilului, reprezintă mesajul fundamental al Convenţiei Internaţionale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru R. Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui este o obligaţie de prim ordin pentru toate statele membre care au ratificat-o, or, potrivit art. 3 alin. (1) din Convenţie, în toate acţiunile care privesc copii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala.

În speţă, instanţa de judecată consideră necesară stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, împreună cu mama – Pîntea Iulia, or acest fapt va permite o dezvoltare educațională, intelectuală şi culturală mai bună a copilului care are o vârstă fragedă, promovând abilităţi ce i-ar oferi minorei un echilibru psihologic.

Din explicaţiile părților, instanţa a stabilit că, după separarea părinților, copilul minor al părților a rămas să locuiască împreună cu mama Pîntea Iulia, fiind în toată această perioadă în custodia mamei, ultima asigurându-i o dezvoltare normală, fiind o mamă grijulie. Totodată instanța de judecată a stabilit că, atât partea reclamantă, cât și partea pârâtă și-au exprimat acordul în vederea stabilirii domiciliului copilului minor *****.

Art. 63 alin. (3) Codul Familiei, la determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi.

În acest sens, instanța de judecată menționează că în vederea evaluării și stabilirii condițiilor de trai, atât Direcția Generală Asistență Socială Orhei, cât și Direcția Generală Asistență Socială Dubăsari a efectuat investigațiile necesare pentru a adoptarea avizului-concluzie ale mamei Pîntea Iulia și ale tatălui Cernega Victor. Potrivit avizelor autorităților tutelare, se constată că, ambii părinți deși sunt cu viza de domiciliul în Republica Moldova, ambii nu se află pe teritoriul țării, fiind plecați peste hotarele R. Moldova. În aceste circumstanțe, reprezentanții intervenienților accesorii au fost în imposibilitatea evaluării condițiilor de trai pentru eliberarea anchetei sociale instanței de judecată cu privire la determinarea domiciliului copilului minor al părților, ***** (f. d. 40-42).

Luând în considerație explicațiile părților, apreciind probele administrate, instanța de judecată conchide că, ambii părinți își iubesc copilul, dar un rol mai determinant în viața minorei îl are mama, care după separarea părinților se ocupă cu întreținere și educarea fiicei minore.

Mai mul.t instanța de judecată a stabilit că, Pîntea Iulia a întemeiat o nouă familie,în cadrul căreia s-a mai născut un copil, familia stabilindu-se cu traiul în străinătate, în Republica Federală Germană, unde soțul reclamantei, Pîntea Denis este angajat oficial în câmpul muncii, dispune de un venit lunar stabil (f. d. 17-21). La fel, instanța stabilește că soții Pîntea dispun de spațiu locativ în chirie, fapt confirmat prin copia contractului de locațiune a spațiului locativ (f. d. 22-25), minora este înmatriculată într-o instituție școlară, fiind elevă în clasa a 2-a la Școala primară Lintrof, Buhencamp și înregistrată cu domiciliul în Germania (f. d. 27-28; 29).

Astfel minora locuiește într-o familie integră, copilul se simte bine și dorește să locuiască împreună cu mama. Totodată, instanța de judecată reține că, minora ***** este atașată de mama sa, reieșind din faptul că după separare a rămas să locuiască cu mama. Urmare instanța concluzionează că Pîntea Iulia are un rol mai important în viața copilului minor, care a rămas la întreținerea și educația acesteia. Prin urmare careva neclarități în vederea stabilirii domiciliului copilului la domiciliul mamei *****, instanța nu semnalează, fapt ce conferă încredere a fi stabilit domiciliul minorei la domiciliul mamei.

Referitor la *pretenția reclamantei Pîntea Iulia cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor *****, născută la *****, peste hotarele Republicii Moldova, în Germania, la domiciliul mamei, Pîntea Iulia, fără acordul tatălui biologic Cernega Victor, instanța de judecată reține următoarele.*

În conformitate cu art. 46 din Codul familiei, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege. Iar, conform art. 58 Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.

Potrivit art. 60 alin. (1), (2) Codul familiei, părinţii au dreptul şi sânt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Instanța de judecată ține să menționeze că, atât normele de drept național, cât și internațional stabilesc că, răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei, trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Deoarece, oricărui copilului îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura.

Tot în acest context, instanța de judecată relevă, că pornind de la principiul egalității părinților în stabilirea interesului superior al copilului, părțile implicate în procesul cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, trebuie să înțeleagă că măsura stabilirii domiciliului cu mama, nu trebuie interpretată ca o sancțiune la adresa tatălui sau copilului, iar copilul trebuie sprijinit în a se acomoda în noul mediu, fără a întrerupe legăturile cu persoanele apropiate.

În speță, analizând superioritatea unuia dintre drepturi, urmează să se țină cont de prevederile art. 18 din Convenția pentru protecția copilului, care prevede că statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Părinții sau, după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

Astfel, la încredințarea copiilor minori, condiția esențială de care instanțele judecătorești au îndatorirea să se pronunțe, constă în interesul superior al copilului, interes ce urmează a fi stabilit prin examinarea tuturor criteriilor consacrate în acest domeniu. Aceste criterii, stabilite de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația

națională sunt vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copilul minor, precum și al minorului față de părinte, grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor în fapt, precum și altele asemenea.

În cadrul ședinței de judecată s-a constatat cu certitudine că, reclamanta Pîntea Iulia se află în relații de căsătorie cu Pîntea Denis din 20 iulie 2023, fapt confirmat copia certificatului de căsătorie seria/nr. CS-V 1727520 anexat la actele cauzei (f. d. 16), iar din aceste relații recent s-a născut un copil minor. S-a mai constatat că, familia Pîntea s-au stabilit cu traiul peste hotarele R. Moldova, în Germania, unde soțul reclamantei își are locul de muncă, având un venit lunar stabil pentru întreținerea familiei (f. d. 18-21). La fel, acesta dispune de spațiu locativ în chirie, unde locuiește împreună cu familia, și anume cu reclamanta Pîntea Iulia, copilul minor ***** și copilul comun, fapt stabilit prin copia contractului de locațiune a spațiului locativ din 22 august 2023 (f. d. 22-25).

În același context instanța menționează că, copilul minor al părților ***** locuiește împreună cu mama Pîntea Iulia și familia acesteia, în Germania, unde este înmatriculată în instituția de învățământ Școala primară *****, Germania începând cu 05 octombrie 2023, în anul școlar 2023/2024 și frecventează clasa a 2-a, frecventarea școlii se va încheia la 31.07.2026 (f. d. 26, 27), mai mult minora ***** este înregistrată cu domiciliul în Germania începând cu 29 septembrie 2023 (f. d. 28-29).

Conform art. 27 din Constituţia RM, dreptul la libera circulaţie în ţară este garantat. Oricărui cetăţean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-şi stabili domiciliul sau reşedinţa în orice localitate din ţară, de a ieşi, de a emigra şi de a reveni în ţară.

Potrivit 51 alin. (1) și (2) Codul familiei, se consideră copil persoana care nu a atins vârsta de 18 ani (majoratul). Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor când aceasta contravine intereselor copilului. Totodată, drepturile stipulate de art. 51 alin. (3) din același cod, menționează că copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gîndirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.

În corespundere cu art. 3 alin. (1) şi alin. (2) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, adoptată la 20 noiembrie 1989 la New York, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 408-XII din 12 decembrie 1990, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate. Statele părţi se angajează să asigure copilului protecţia şi îngrijirile necesare pentru bunăstarea sa, ţinând cont de drepturile şi obligaţiile părinţilor săi, ale tutorilor săi, ale altor persoane legal responsabile pentru el şi vor lua, în acest scop, toate măsurile legislative şi administrative corespunzătoare.

Potrivit art. 5 al Convenției, statele părți vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligaţia pe care le au părinţii sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunităţii, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităţilor acestuia, orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i recunoaşte prezenta Convenţie.

În temeiul art. 9 al Convenţiei, statele părţi vor veghea ca niciun copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei lor, cu excepţia situaţiei în care autorităţile competente

decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi în conformitate cu legile şi procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior al copilului. O decizie în acest sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu când părinţii trăiesc separat şi când urmează să se ia o hotărâre cu privire la locul de reşedinţă al copilului.

Art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, stipulează că ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

În acest context, instanța menționează că, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea nr. 269 din 09 noiembrie 1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, în cazul în care minorul pleacă să se domicilieze în străinătate, este necesar consimţământul, exprimat prin declaraţie, al ambilor părinţi ale căror semnături se legalizează notarial, iar în cazul altor reprezentanţi legali - consimţământul acestora, exprimat prin decizie a autorităţii tutelare. Iar în temeiul art. 3 alin. (5) din aceeași Lege, în cazul în care unul dintre părinţii copilului nu cade de acord asupra stabilirii domiciliului acestuia în străinătate, dezacordul poate fi contestat în instanţa de judecată.

Instanța reține că în cadrul examinării cauzei, avocata pârâtului a invocat dezacordul cu solicitarea reclamantei de a permite stabilirea domiciliului copilului peste hotare, fără acordul tatălui, din motiv că instanța nu este învestită prin lege cu împuterniciri de a soluționa pretenția reclamantei, or de drept această pretenție nu este reglementată de prevederile Codului familiei ci de legislația altui stat, nefiind opozabilă autorităților Republicii Moldova.

Aici instanța de judecată notează că, în corespundere cu art. 5 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare.

În succederea raționamentului prescris, călăuzindu-se de prevederile art. 6 alin. (4) al Codului civil, instanţa de judecată nu este în drept să refuze înfăptuirea justiţiei în cauzele civile pe motivul că norma juridică lipseşte sau că este neclară.

Concomitent instanța reține că, art. 6 § 1 din CEDO care garantează dreptul de acces la o instanță pentru soluționarea litigiilor civile. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) consideră că acest drept de acces la o instanță include nu numai dreptul de a introduce o acțiune, ci și dreptul la o „soluție” juridică a litigiului.

Astfel, având în vedere faptul că minora *****, născută la *****, este cetățeană a Republicii Moldova, dar ținând cont și de interesul superior al copilului, examinarea prezentei cauze și stabilirea raporturilor între părinți și copii, este de competența instanțelor de judecată naționale.

La caz, instanța de judecată a stabilit că, partea reclamantă a depus diligență întru soluționarea amiabilă şi de comun acord a litigiului apărut, astfel Cernega Victor a fost notificat prin solicitare, prin care pârâtul, până la dat de 21 noiembrie 2023, ora 10.00, urma să se prezinte la sediul biroului notarial Veverița Cristina pentru a semna acordul copilului minor ***** la stabilirea domiciliului împreună cu mama Pîntea Iulia, însă ultimul nu a

recepționat scrisoarea, fapt constatat din certificatul nr. 2-17497 eliberat de notarul Veverița Cristina la 28 noiembrie 2023 (f. d. 30).

Respectiv, fiind stabilit faptul că reclamanta Pîntea Iulia s-a stabilit cu domiciliul la moment peste hotarele țării, iar prin prezenta hotărâre domiciliul copilului minor Cernega Iuliana a fost stabilit cu mama sa, Pîntea Iulia, respectiv în temeiul normelor legale enunțate, în vederea legalizării șederii minorei în străinătate la locul domiciliului mamei sale, este necesar acordul, exprimat prin declaraţie al tatălui acesteia - acord pe care pârâtul refuză să-l manifeste în condițiile prevăzute de lege.

În circumstanțele expuse, instanța consideră că refuzul tatălui de a permite stabilirea domiciliului peste hotarele țării, apare ca o opunere nemotivată asupra posibilității copilului de a se stabili temporar/permanent într-o altă țară, alături de mama sa. Or, copiii nu trebuie să fie considerați proprietatea părinților ci trebuie să fie recunoscuți ca indivizi având propriile drepturi și nevoi. Astfel, refuzul nemotivat al tatălui privind posibilitatea domicilierii copilului minor în altă țară cu unul din părinte și primirea educației necesare, având în vedere că mama copilului minor este plecată peste hotarele țării unde este stabilită cu traiul, dispunând de surse de venit pentru întreținerea copilului, este unul nejustificat.

Luând în considerație cele menționate, instanța de judecată reține drept superior interesul copilului în raport cu dreptul la libera circulație, manifestată prin posibilitatea aflării copilului cu mama și primirea educației necesare, or, materialele cauzei atestă că, la caz, acest interes prevalează în raport cu dreptul părintelui – tatăl, de a oferi acordul său.

Nu în ultimul rînd instanța ține să menționeze că, o dată ce părinții sunt separați, aceștia trebuie să creeze copilului lor cele mai bune condiții pentru un trai decent și o bună dezvoltare intelectuală, chiar dacă faptul dat conduce la despărțirea cu unul dintre părinți. Iar relațiile dintre părinți nu ar trebui să afecteze în nici un mod interesele și drepturile copilului minor.

Astfel, instanța de judecată consideră că solicitarea reclamantei Pîntea Iulia cu privire la permiterea stabilirii domiciliului copilului minor *****, născută la *****, peste hotarele Republicii Moldova, în Germania, la domiciliul mamei, Pîntea Iulia, fără acordul tatălui biologic Cernega Victor, este întemeiată și pasibilă de a fi admisă.

Totodată, reclamanta Pîntea Iulia a sesizat instanţa de judecată cu cerere prin care a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor încasat prin hotărâre judecătorească, invocând ca temei prevederile art. 76 alin. (2) din Codul familiei.

Potrivit art. 75 din Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

Instanța de judecată reține că întreținerea materială a copiilor minori este o obligație fundamentală, consfințită la art. 48 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, care expres stabilește că, părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor. Or creșterea, educația și instruirea copiilor este posibilă numai în condițiile exercitării corespunzătoare a obligațiilor părintești de întreținere materială a acestora.

Potrivit prevederilor art. 2 alin. (3) din Codul familiei, principiile de bază ale legislației familiei sunt stabilite de relațiile familiale ocrotite de stat, și anume prioritate a educației

copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreținerea, educația și apărarea drepturilor și intereselor membrilor minori.

Potrivit prevederilor art. 60 alin.(1)-(2) din Codul familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Astfel, răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării acestuia, revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei, trebuie să se conducă de interesele primordiale ale copilului, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Raportând dispoziţiile normelor legale la circumstanţele cauzei, instanţa de judecată constată temeinicia pretenţiilor înaintate de către reclamanta Pîntea Iulia cu privire la modificarea, în sensul majorării cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, *****, născută la *****, din următoarele considerente.

Criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicaţi copii minori îl reprezintă principiul asigurării şi promovării cu prioritate a interesului superior al copilului.

Astfel, în speța dedusă judecății, instanța va soluționa cauza prin prisma principiului enunţat, având în vedere că soluţionarea problemei de drept enunțate, constituie o garanţie de protecţie a interesului superior al copilului, cât şi a familiei în general.

În acest sens, instanța de judecată ține să menționeze că, principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru R. Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui reprezintă o obligație de primă importanță pentru statele membre care au ratificat-o.

Astfel, instanța de judecastă reține dispozițiile art. 3 alin. (1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului care stabilește că, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau organele administrative, interesele copilului vor prevala.

În conformitate cu art. 18 alin. (1) al Convenției, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Potrivit art. 27 alin. (2) din Convenție, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condiții de viață necesare dezvoltării copilului.

Aceste dispoziții se conțin și în art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale, poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Totodată, instanţa de judecată accentuează că, soluționând problema încasării, micșorării/majorării pensiei de întreținere, are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și

obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat legal, și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

Conform art. 74 alin. (1), (2) din Codul familiei, părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă.

Din conținutul cererii de chemare în judecată, precum și actele anexate la actele cauzei, rezultă că după separarea părților și până în prezent copilul minor al părților – ***** locuiește împreună cu mama Pîntea Iulia inițial în R. Moldova, ulterior în Germania.

Instanța de judecată reține că prin Hotărârea Judecătoriei Orhei din 15 ianuarie 2016 s-a dispus încasarea de la pârâtul Cernega Victor în beneficiul reclamantei Pîntea (Baltaga) Iulia a pensiei pentru întreţinerea copilului minor *****, născută la *****, în sumă bănească fixă de 700,00 lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată 15 octombrie 2015 și până la atingerea majoratului copilului (f. d. 17).

În conformitate cu art. 75 alin. (2) Codul familiei, cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

Conform prevederilor art. 76 din Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau **lezează substanţial interesele uneia dintre părţi**, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Instanța ține să menționaze că, „starea materială” reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).

Sintagma „alte circumstanţe importante”, stipulate la finalul normei disputate, extinde sfera de aplicare a art.75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex. chestiuni de ordin medical).

Astfel, pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale, cât și acelei familiale, fiind suficientă în acest sens, întrunirea cel puțin a uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situaţiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esenţială, sarcina aprecierii respective aparţinând în exclusivitate instanţei competente să o examineze.

La soluționarea cauzei, instanța de judecată reține că, reclamanta Pîntea Iulia solicitând modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor *****, a invocat faptul că copilul se află la creșterea și întreținerea ei, iar pentru asigurarea necesităților adecvate pentru creșterea și dezvoltarea decentă a copilului minor, inclusiv alimentația, procurarea hainelor, rechizitelor școlare, tratamentul medical, plățile în fondul școlii, frecventarea secțiilor de sport, odihna copilului vacanță, suma de 700,00 lei stabilită prin Hotărârea Judecătoriei Orhei din 15 ianuarie 2016 (mai mult de 8 ani în urmă) este una insuficientă și mizeră. Or, obligația legală a părinților de întreținere a copilului este una complexă, decât o simplă îndatorire alimentară, pentru că are menirea de a procura celui îndreptățit resursele necesare împlinirii și a altor necesități, precum și celei privind asigurarea unei instruiri corespunzătoare, a unei locuințe, a tratamentelor medicale.

Instanța de judecată conchide că în speță, a fost dovedit faptul că situația actuală a reclamantei Pîntea Iulia nu-i permite de a face față cheltuielilor curente ce țin de educația, tratamentul, dezvoltarea și întreținerea minorei, aflându-se în imposibilitate să acopere toate cheltuielile necesare, circumstanțe ce indică la necesitatea adoptării unei soluții privind modificarea pensiei de întreținere, în sensul majorării.

Totodată, instanța de judecată nu va reține alegațiile părții pârâte cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în sumă bănească fixă de 1700,00 lei, or astfel pot fi lezate interesele reclamantei în custodia căreia se află fiica minoră. Din explicațiile pârâtului se atestă că acesta muncește peste hotarele țării, astfel instanța apreciază că acesta fiind apt de muncă și având în vedere realitățile și necesitățile ce implică creșterea unui copil, instanța consideră că suma de 2 000 lei, plătibilă lunar pentru întreținerea unui copil minor este una echitabilă și nu reprezintă o sarcină dificilă și neexecutabilă pentru tatăl acestuia, Cernega Victor.

Pornind de la prevederile pct. 5 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, privind practica judiciară de soluţionare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei, potrivit art. 76 alin.(1) Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

Totodată, instanţa consideră că suma solicitată de reclamantă în mărime de 3000,00 lei lunar pentru întreţinerea unui copilul minor este exagerată, la caz, cuantumul solicitat nefiind justificat. Or, potrivit art. 76 alin.(2) din Codul Familiei, cuantumul sumei băneşti fixe se determină de instanţa judecătorească ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante ale cauzei, păstrându-se, dacă e posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Astfel instanța de judecată consideră necesar să respingă afirmațiile reclamantei și reprezentantului său în partea în care a invocat că cheltuielile lunare pentru întreținerea unui copil depășește suma de 3000,00 lei lunar, or în susținerea poziției nu a prezentat probe în sensul invocat. Nu în ultimul rând, instanţa reține că potrivit informației plasată de Biroul

Naţional de Statistică a R. Moldova pe site-ul www.stastica.md, conform căreia minimul de existenţă pentru copii, în semestrul I al anului 2023: pentru vârsta de 7-17 ani constituie suma de 3162,20 lei.

Subsidiar instanța de judecată consideră unanim recunoscut faptul că valoarea sumei de 700,00 lei nu are puterea de cumpărare din anul 2016.

Astfel, instanţa de judecată conchide că, întreţinerea oferită de părinte trebuie să corespundă integral necesităţilor respective, iar întreţinerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire (tratarea în acest caz nu presupune doar procurarea medicamentelor), ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copilul.

Urmare, toate argumentele și afirmațiile invocate de către partea pârâtă sunt vădit lipsite de suport juridic, iar instanța de judecată le apreciază ca fiind fără raționament valabil circumstanțelor speței, din care considerente va dispune admiterea acțiunii cu modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilit prin Hotărârea Judecătoriei Criuleni nr. 2-1694/2015 din 15 ianuarie 2016 cu încasarea de la Cernega Victor în beneficiul lui Pîntea Iulia a pensiei de întreţinere pentru fiica minoră *****, născută la *****, în mărime de 2000,00 lei lunar, începând cu data depunerii cererii în judecată – 11 decembrie 2023 şi până la atingerea majoratului acesteia.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut câştig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Prin prisma normei legal citate, de la pârâtul Cernega Victor se va încasa în beneficiul reclamantei Pîntea Iulia cheltuielile de judecată suportate în legătură cu examinarea cauzei în instanţă. Pentru justificarea cheltuielilor de judecată reclamanta a prezentat ordinele de plată a taxei de stat din 29 noiembrie 2023 în mărime de 200,00 lei (f. d. 6, 7) și bonul fiscal din 14 martie 2023 a cheltuielilor de citare publică a pârâtului în mărime de 496,00 lei (f. d. 49).

Totodată, conform materialelor cauzei se atestă că, interesele reclamantei Pîntea Iulia în prezentul proces judiciar au fost reprezentate de către avocata Munteanu Diana, fapt confirmat prin mandatul avocațial seria/nr. MA 2000089 din 18 octombrie 2023 (f. d. 5). Instanței i-a fost prezentat bonul de plată nr. 606631 din 29 februarie 2024 prin care C.A. „Diana Munteanu” a fost remunerat cu suma de 10000,00 lei pentru prestarea serviciilor juridice.

Potrivit art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, cheltuielile de asistenţă juridică se atribuie la cheltuieli de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile, iar potrivit prevederilor art. 96 alin. (1^1) CPC, cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

La determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va ţine cont de complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea problemelor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea

de a lucra în alte dosare, rezultatul obţinut, restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client, experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului, justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză.

Luînd în considerație faptul că în raport cu litigiul dedus judecății există o jurisprudenţă bine stabilită cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportată pe astfel de categorii de litigii, reieşind din necesitatea şi rezonabilitatea cheltuielilor suportate de reclamanta Pîntea Iulia în legătură cu asistenţa juridică acordată acesteia, instanţa apreciază suma de 10000,00 lei exagerată în raport cu munca prestată de avocat.

În virtutea normei de drept enunțate, instanța de judecată dispune încasarea de la pârâtul Cernega Victor în beneficiul reclamantei Pîntea Iulia a sumei de 5000,00 lei - cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, această din urmă sumă fiind una potrivită şi rezonabilă, ținând cont de faptul că instanța a admis parțial cererea de chemare în judecată.

Potrivit art. 85 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de încasare a pensiei de întreținere.

Potrivit art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Conform art. 87 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, valoarea acțiunii se determină din suma totală a obligațiilor de plată pe un an – în acțiunile pentru plata pensiei de întreținere.

Urmare a prevederilor legale enunţate supra, instanţa de judecată consideră necesar a încasa de la Cernega Victor în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 720,00 lei, de a căror plată reclamanta a fost scutită la depunerea acţiunii.

Reieşind din cele expuse, în temeiul art. art. 74-76, 110 Codul familiei RM, art. art. 238-242, 256 Cod de procedură civilă RM, instanţa de judecată, –

H O T Ă R Ă Ş T E:

Cererea de chemare în judecată depusă de avocata Munteanu Iulia în interesele reclamantei Pîntea Iulia către Cernega Victor, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială Criuleni și Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru-Est, STAS Orhei cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, acordarea dreptului copilului minor de domiciliere peste hotarele țării, modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor judiciare, ***se admite parțial***.

Se determină domiciliul copilului minor: fiica *****, născută la *****, la domiciliul mamei Pîntea Iulia, c/p *****.

Se modifică cuantumul pensiei de întreținere stabilit prin Hotărârea Judecătoriei Orhei nr. 2-1694/2015 din 15 ianuarie 2016 și se încasează de la Cernega Victor, născut la *****, c/p *****, domiciliat în raionul*****, în beneficiul lui Pîntea Iulia, c/p *****, pensia de întreţinere pentru fiica minoră *****, născută la *****, în mărime de 2000,00 (două mii) lei lunar, începând cu data depunerii cererii în judecată – 11 decembrie 2023 şi până la atingerea majoratului acesteia.

Se acordă copilului minor - *****, născută la *****, c/p *****, dreptul să domicilieze temporar/permanent cu mama Pîntea Iulia, c/p *****, peste hotarele Republicii Moldova, în lipsa acordului tatălui Cernega Victor, c/p *****.

Se încasează de la Cernega Victor, c/p *****, în beneficiul lui Pîntea Iulia, c/p *****, suma de 200,00 lei cu titlu de cheltuieli judiciare legate de achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, suma de 496,00 lei cu titlu de cheltuieli pentru citarea publică a pârâtului și suma de 5000,00 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, iar în total suma de - 5696,00 (cinci mii șase sute nouăzeci și șase) lei.

În rest pretențiile reclamantei Pîntea Iulia către Cernega Victor se resping ca neîntemeiate.

Se încasează de la Cernega Victor, c/p *****, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 720,00 (șapte sute douăzeci) lei.

Hotărârea în partea încasării pensiei de întreţinere se executată imediat, însă este cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Criuleni.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul **BOLOGAN Angela**